

A feladatok elvégzésének határideje: 2021.04.16 12:00, a határidőt legyetek kedvesek betartani! Pótlásra lehetőség nincs! Az elmaradt feladatok következménye, kivétel nélkül az elégtelen érdemjegy.

1. Hogyan magyaráznád meg egy osztálytársadnak röviden, mi is az a térköztávolság?
2. Tudsz-e olyan kultúrákat mondani ahol a miénktől eltérőek a térköztávolságok?
3. Mit jelentenek a zónahatárok?
4. Miben segíthet a beszélgetés során a vokális kommunikáció?
5. Írj példákat a csoporthoz tartozás szimbólumaira!
6. Mikről tájékoztatnak a nonverbális jelek?
7. Miért nehéz meghatározni a metakommunikáció fogalmát?
8. Miről tájékoztat a metakommunikáció?

(szakmai) Társadalomismeret- VI. METAKOMMUNIKÁCIÓS ISMERETEK (folytatás)

Térköztávolság (proxémika)

- A kommunikációs folyamatban a felek közötti térbeli távolságot jelenti.
- Minden ember birtokol egy társadalmi és egy személyes teret.
- Megmutatja az egymással kapcsolatba kerülő személyek viszonyát.
- A távolság utalhat egzisztenciális, társadalmi, etnikai különbségekre, ismeretségi és érzelmi állapotra.
- A zónahatárok átlépése pszichikai feszültség létrehozását eredményezi.
- Kultúrától függő.
- Zónahatárok: - bizalmas, intim zóna: kb. 15-45 cm, - személyes zóna: kb. 46-122 cm, - társadalmi zóna: kb. 122-360 cm - nyilvános zóna: kb. 360 cm fölött.

Vokális kommunikáció

- A hangnem, hanghordozás, hanglejtés, hangsúly, hangszín által közvetített üzenetek.

- A hangból megállapíthatjuk a beszélő nemét, korát, karakterét, illetve a használt dialektust.

Az érintés, mint sajátos gesztus

- A másik ember megérintése a kommunikáció során.
- A leginkább kultúrától függő nonverbális jelzés. Bizonyos kultúrákban elfogadott, de van ahol tilos, ezért úgy mondjuk normatíve szabályozott. Kronémika
- A kommunikációs folyamat időviszonyait jelenti: mennyi időt fordítanak a beszélgetési szakaszokra, az üdvözlésre stb.

Tárgynyelv, kulturális szignálok

- Az anyagi dolgok szándékos, vagy nem szándékos megmutatása.
- Minden ide tartozik, ami rajtunk van, és a környezetnek közvetíti egyéniségünket, ízlésünket.
- Hajviselet, tetoválás, ékszerek, ruházat (egyenruha, mint egy csoporthoz tartozás szimbóluma).
- Ide tartoznak a személyes tárgyai is, szimbolikus jelek.

Összességében a nonverbális jelek tájékoztatnak többek között:

- Személyiségről.
- Nemről.
- Korról.
- A beszélőnek a témához való viszonyáról.
- A beszélő érzelmi állapotáról.
- A megnyilatkozás alkalmáról, jellegéről.
- Gazdasági, kulturális, erkölcsi helyzetről.

A metakommunikáció jeleinek értelmezése

A metakommunikáció az elsődleges jelentésen túli jelentés. Közlés a közlésről. A meghatározását többféleképpen írják le a kutatók. Nehéz „beszorítani” egyetlen definícióba, mert egyrészt összetett jelenség, másrészt igen változatos és bonyolult összefüggések eredményeként mutatkozik meg.

Nem azonos a nonverbális kommunikáció jelentésével, bár sokan tévesen így gondolják. A metakommunikációs üzenetek ugyanis nem egyszerűen csak a nonverbális jelek, gesztusok, mimikai kifejezések, valamint a hangszín, hangsúly, hanem többek között olyan, a lényeges célt szolgáló, többnyire akaratlan - de szándékkal is működtethető - személyes viszonyrendszert kifejező - kódok, amelyek részben önálló, részben pedig elsődleges üzenetmódosító hatással rendelkeznek. A közvetlen emberi kommunikációban egyszerre, egy időben számtalan önálló értékű kódjel működik, többnyire nem azonos közlési szinten. Egyes szakmákban, pl. rendőr, a metakommunikáció helyes megértésének kiemelt jelentősége van, hiszen gyakrabban fordul elő, hogy az eljárás alá vont személyek egyes kérdések tekintetében nem kívánják elmondani az igazságot vagy szándékosan valótlanságot állítanak. E jeleket a rendőrök az átlagos állampolgároknál jellemzően jobban ismerik fel. Az a rendőr (akár járőr, akár nyomozó) viszont, aki a metakommunikációt a társainál pontosabban értelmezi, ezzel a tudással felvértezve szakterületén – akár fiatalabb kora vagy alacsonyabb rendfokozata ellenére is – a legjobb szakemberek közé tartozhat.

A kommunikációs folyamat két közlési szintbe sorolható:

- A közvetlen, vagy direkt szint. A közlések szándékos, nyílt szintje. Ebben a tartományban a törekvések és szándékok elsődleges formái valósulnak meg.
- Indirekt, másodlagos szint. Az üzenetek nem, vagy csak részben kapcsolódnak az első szinten zajló eseményekhez.

A metakommunikáció itt zajlik. A metakommunikáció olyan közleményeket takar, amelyek tájékoztatnak:

- A kommunikáló felek egymáshoz való viszonyáról,
- A közlő és saját üzenete közötti viszonyról. Megerősítik az igazát vagy a hazugságát.
- A részt vevő felek szituációhoz való viszonyáról.

A metakommunikáció tehát a közlés „finomabban hangolt” régióit öleli fel, működtetője igazi szándékait, véleményét, érzelmi állapotát árulkodóan jelzi, akkor is, ha elleplezni igyekszik. A metakommunikáció útján továbbított üzenetek többnyire érzelmi állapotokat, attitűdöket, viszonyulási állapotokat és valódi véleményeket tükröznek. Lehetnek a játék, a humor megjelenítésének végtelen számú variánsai.

nyugalom	jókedv	rosszkevd	csodálkozás
 nyugodt	 derűs	 szomorú	 meglepett
határozott 	nyájas 	letört 	rémült 
lemondó 	furfangos 	haragos 	döbbent 
 elgondolkodó	behízelgő 	kétkedő 	kérdő 